

חובת ההשתתפות בסעודת ברית מילה

פסחים דף קיג עמוד ב

שבעה מנודין לשמים, אלו הן: יהודי שאין לו אשה, ושיש לו אשה ואין לו בנים, ומי שיש לו בנים ואין מגדלן לתלמוד תורה, ומי שאין לו תפילין בראשו ותפילין בזרועו וציצית בבגדו ומזוזה בפתחו, והמונע מנעלים מרגליו. ויש אומרים: אף מי שאין מיסב בחבורה של מצוה.

רשב"ם: בחבורת מצווה. כגון משתה של ברית מילה או בת כהן לכהן. (וסעודת נישואין בת"ח – תוספות).

רבינו חננאל: כגון קידוש וכיוצא בו.

רמ"א יורה דעה סימן רסה סעיף יב: וכל מי שאינו אוכל בסעודת מילה, הוי כמנודה לשמים.

באר היטב למהר"י טיקטין: לכן יצווה השמש שלא לקרוא אותו בתוך הקרואים אם אין דעתו לילך, כדי שלא יהא ח"ו בכלל מנודה.

פתחי תשובה: ...ובתשובת מקום שמואל סי' פ' כתב בשם ספר שרביט הזהב דטוב לבטל מה שהשמש קורא על סעודת ברית מילה כי אולי לא ילכו מטעמים המתהווים ויהיה ח"ו בכלל נידוי ע"ש.

קיצור שולחן ערוך סימן קסג: מי שמזמנין אותו לסעודת ברית מילה ויודע שיש שם אנשים מהוגנים מחויב גם הוא ללכת.

ערוך השולחן יורה דעה סימן רסה סעיף לז: יש נוהגים לצוות להשמש שלא יקרא אותו לסעודת ברית מילה אך עתה בעוה"ר אין חשש דע"פ רוב ימצאו גם שאינם מהוגנים אך מ"מ נכון לילך...

חידושי רמ"ט (על השו"ע): דלכתחילה אין לעשות כן כיוון דלדעת ר' נתן הוי מנודה לשמים, ואף דלא קי"ל כן... ואף ליש אומרים הנ"ל, דווקא ביושב שם ואינו רוצה להסב עמהם...

יפה ללב (חלק ג): ונראה דזה דווקא אם הזמינוהו ומינהו על הקרואים לסעודה, שההיא שנמנו חבריו לדבר מצווה והוא לא נמנה עמהם... דווקא כשאין שם מניין אבל אם יש מניין אין להקפיד...

שו"ת יביע אומר חלק ד - יורה דעה סימן יט: ונראה שכל זה דוקא כשאינו עוסק בתורה אז, אבל אם עוסק בתורה, לא יהא אלא מצוה גדולה העוסק בתורה פטור מן המצוה שאפשר לעשותה ע"י אחרים. וכן אם עוסק בעשיית איזה מצוה רשאי להמנע...

שו"ת שבט הלוי חלק ח סימן רח: ...ויש קרוב מאד באותו בנין בית המדרש שמזמן לזמן עורכים בו ברית מילה ושומעים ומרגישים מאד בהיכל הישיבה עשית ושעת הברית אם מחויבים או רשאים בני הישיבה לבטל סדרם ולמודם ליכנס... לדידי פשוט שאינם חייבים וגם אינם רשאים לבטל מלימודם...

איכה רבה פרשה ד אות ב: בני ציון היקרים... לא היה אחד מהם הולך לסעודה עד שנקרא ונשנה.

סידור בית יעקב (ליעב"ץ): לא יזמן למי שיודע שלא יבוא. ונקיי הדעת שבירושלים לא ישבו בסעודה רק כשידעו מי מיסב עמהם, ולא הלכו לסעודה עד שנקראו ונשנו.

שו"ת כתב סופר אבן העזר סימן כב: אשר נדפסה ההזמנה בכתב אשורית ובלשון אשכנזי, ופקפק מע"כ שיי' כי לא נכון הוא להשתמש באותיות אלו לדבר של חול... אבל במח"כ שגה, כי הזמנה לסעודת מצוה כגון לסעודת ברית, וקו"ח לשמחת חתן וכלה דבר מצוה יחשב הגם שמזמינים לרחוקים שיבואו, וידוע לשניהם כי אין באפשר שיבואו והוא רק לכבוד ולחיבה נודעת, זה בעצמו כבוד המצוה... וזה פשוט.